

Datum
2021-11-27
Vår referens
Lisa Stolt
Trafikplanerare
lisa.stolt@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Malmöinitiativet - Billiga cykelbanor på Malmös större vägar, EF20200269 TN-2021-2120

Sammanfattning

Ett Malmöinitiativ har inkommit till fastighets- och gatukontoret avseende önskemål om att bygga så kallade billiga cykelbanor, likt den vid S:t Knuts väg, längs med Malmös större vägar och ger exempel på dessa. Initiativtagaren menar att Malmö är en bra cykelstad men att utbyggnadstakten av cykelbanor hade kunnat vara högre. Initiativtagaren hänvisar till att städer som Paris och Berlin snabbt under pandemin ökade antalet cykelbanor i staden med denna metod för att avlasta kollektivtrafiken.

Förvaltningens tidigare erfarenhet av att jobba med enkla cykelbanor är att slutresultatet inte alltid blir billigare. Enkla cykelbanor kan skapa andra utmaningar i form av standardsänkningar som inte alltid bidrar till det övergripande syftet – att skapa en cykelvänlig stad med hög förståelse för cyklister och andra trafikanter.

Vid planering och anläggande av nya cykelbanor finns det många aspekter att ta hänsyn till, exempelvis trafiksäkerhet, drift och underhåll, framkomlighet samt hur de nya cykelbanorna kopplar an till befintligt cykelnät. Den initialt lägre anläggningskostnaden för billiga cykelbanor väger inte upp för konsekvenserna gällande bland annat trafiksäkerhet, framkomlighet, trygghet samt drift och underhåll i det längre perspektivet. Förvaltningen föreslår att Malmöinitiativet om enkla cykelbanor avslås.

Förslag till beslut

Tekniska nämndens trafikutskott föreslås besluta

att med hänvisning till det som framkommit i ärendet, avslå Malmöinitiativet, samt

att till Malmöinitiativet avge yttrandet i enlighet med förvaltningens förslag

Beslutsunderlag

- Malmöinitiativet - Billiga cykelbanor på Malmös större vägar, EF20200269
- Malmöinitiativet - Billiga cykelbanor på Malmös större vägar, EF20200269
- G-Tjänsteskrivelse TRU 211202 Malmöinitiativet Billiga cykelbanor på Malmös större vägar
- Förslag till yttrande TRU 211202 Malmöinitiativet - billiga cykelbanor på Malmös större vägar

Beslutsplanering

Tekniska nämndens trafikutskott 2021-12-09

Beslutet skickas till

[Här skriver du vem beslutet ska skickas till efter att protokollet är justerat, ange funktion eller organisation. Uppgifterna överförs till protokoll och protokollsutdrag. I fliken expediera till, på ärendekortet, anger du fullständiga uppgifter som exempelvis e-postadress, som en information till nämndsekreteraren . Om beslutet inte ska expedieras, kan denna text och rubrik tas bort.]

Ärendet

Ett Malmöinitiativ har inkommit till fastighets- och gatukontoret avseende önskemål om att bygga så kallade billiga cykelbanor, likt den vid S:t Knuts väg, längs med Malmös större vägar och ger exempel på dessa. Initiativtagaren menar att Malmö är en bra cykelstad men att utbyggnadstakten av cykelbanor hade kunnat vara högre. Initiativtagaren hänvisar till att städer som Paris och Berlin snabbt under pandemin ökade antalet cykelbanor i staden med denna metod för att avlasta kollektivtrafiken.

I Malmö arbetar vi strategiskt och långsiktigt med cykelplanering. Kontinuerligt identifieras brister och möjligheter i cykelnätet och olika åtgärder prioriteras mot varandra utifrån faktorer som framkomlighet, tillgänglighet och trafiksäkerhet. Många av de föreslagna sträckorna som initiativtagaren nämner ligger dels med som nya cykelsträckor i de satsningar som görs inom Ramavtal 8 storstad Malmö, dels som nya kopplingar i huvudcykelnätet i ÖP.

Fastighets- och gatukontoret har tidigare på olika sätt arbetat med enkla cykelbanor, det som initiativtagaren hänvisar till som billiga cykelbanor. På vissa platser i staden har cykelbanor skiljts av från vägbanan med hjälp av GCM-stöd (figur 1), pollare (figur 2) eller vägmarkering (figur 3).

Figur 1. Exempel på cykelbana med GCM-stöd längs S:t Knuts väg.

Figur 2. Exempel på cykelbana med pollare längs med Scheelegatan.

Figur 3. Exempel på cykelbana med vägmarkering längs med Jörgen Kocksgatan.

De tre ovan nämnda metoderna kan ha olika för- och nackdelar. Vid användning av endast vägmarkering finns risken att motorfordon inte respekterar cykelbanan utan kör in eller använder cykelbanan som parkeringsyta. Med fysisk markering i form av till exempel pollare eller GCM-stöd ökar tryggheten för cyklister. Pollare och GCM-stöd ökar kostnaderna för drift och underhåll samt påverkar avvattningen i högre grad än separering med vägmarkering. Att anlägga cykelfält med vägmarkering är den billigaste åtgärden. I samtliga fall så föreslås en förstärkning av beläggningen på cykelbanan ske.

Trots begreppet enkla cykelbanor så krävs det noggranna förstudier för att säkerställa så att helheten fungerar utifrån angöring (leveranser, busshållplats, sophantering), korsande gångstråk samt att drift- och underhåll ska fungera och inte behöva åtgärdas i efterhand.

De olika varianter på enkla cykelbanor medför diverse utmaningar utifrån ett drift- och underhållsperspektiv. Enklare cykelbanor ställer samma krav på underhåll som vanliga cykelbanor sett till att minska risken för singelolyckor genom regelbunden sopning, reparation av beläggningsskador samt halkbekämpning. Oavsett typ av enkel fysisk separering ska beläggningsunderhåll tas i beaktning. Vid anläggning av endast vägmarkering blir det extra viktigt att åtgärda beläggningsskador, i körbanor för motorfordonstrafik, för att undvika att motorfordon väjer för dessa genom att köra i cykelbanan eller cykelfältet. Trots begreppet enkla cykelbanor

medför det en del utmaningar för att säkerställa en god och komfortabel användning.

Att bygga ut stadens cykelnät kan genomföras med olika metoder. Det måste värderas från fall till fall där de specifika kraven platsen och sträckan ställer är avgörande med målet att öka komforten, framkomligheten och trafiksäkerheten för cyklisterna. Valfungerande lösningar vid olika korsningssituationer och anslutningar är av vikt vid planering av nya länkar i cykelnätet för att undvika otydliga och osäkra lösningar. Fler vill cykla om det känns tryggt, speciellt för oerfarna cyklister. Även stadsmiljömässiga aspekter är viktiga att ta hänsyn till i utformningen av staden.

Inom arbetet för KF-uppdraget Supercykelstråk så håller förvaltningen på att arbeta fram en infrastrukturstandard där kriterier för bland annat komfort, framkomlighet, trafiksäkerhet och trygghet ingår. Att implementera enkla cykelbanor i en snabbare takt i staden kan bidra till att göra avsteg från flera av tidigare nämnda aspekter gällande vad som är en god och kapacitetsstark infrastrukturstandard för cykelbanor. Förvaltningen föreslår att avslå initiativet om enkla cykelbanor som en generell utformningsprincip. Den initialt lägre anläggningskostnaden för billiga cykelbanor väger inte upp för konsekvenserna gällande bland annat trafiksäkerhet, framkomlighet, trygghet samt drift och underhåll i det längre perspektivet.

Ansvariga

Tobias Nilsson Avdelningschef

Anna Bertilsson Direktör